

ROGER JIMÉNEZ MONCLÚS, president de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 1/2020 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i via online en data 2/6/2020 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 1/2020

ASSUMPTE: L'Ajuntament de El Prat i l'Associació Dones Periodistes de Catalunya s'adrecen al CIC, s'entén que conjuntament, per a demanar la seva intervenció en relació a una peça suposadament informativa de Telecinco emesa el 2 de desembre de 2019 sobre un cas de violència de gènere.

ANTECEDENTS

L'Ajuntament de El Prat i l'Associació Dones Periodistes de Catalunya presenten una queixa al CIC pel tractament informatiu de l'assassinat per violència masclista comès al Prat de Llobregat (Barcelona) el passat 2 de desembre de 2019 per part de Telecinco. Consideren que el mitjà vulnera la dignitat de la víctima i el dret a la intimitat dels seus i de les seves famílies, i en especial dels seus fills.

La notícia objecte de la queixa es pot trobar al següent link:

https://www.telecinco.es/informativos/sociedad/yulia-asesinada-violencia-machista_18_2860995016.html

Els criteris citats a la queixa són els següents:

01. Informar de manera acurada i precisa El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment, té l'obligació d'acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible. Els mitjans han d'observar sempre una clara distinció entre les informacions i les opinions, difondre únicament informacions contrastades amb diligència, i evitar la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets.

02. Evitar perjudicis per informacions sense prou fonament No s'han d'usar expressions injurioses ni difondre dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit a entitats públiques o privades. El periodista s'ha de posar en contacte prèviament amb els afectats per donar-los l'oportunitat de resposta.

09. Respectar el dret a la privacitat Les persones han de ser tractades amb respecte i dignitat, particularment les més vulnerables. Cal evitar les intrusions innecessàries i les especulacions gratuïtes sobre els seus sentiments i circumstàncies. Danyar de forma injustificada la dignitat dels individus de paraula o amb imatges, fins i tot més enllà de la seva mort, contravé l'ètica periodística. Els casos de suïcidi només es difondran quan tinguin rellevància personal o siguin de manifest interès públic, tenint en compte, a més, el risc d'un efecte mimètic.

11. Protegir els drets dels menors Cal evitar difondre la identitat dels menors quan apareixen com a víctimes (excepte en supòsit d'homicidi i casos de segrestos o desaparicions), testimonis o inculpats en causes criminals. Aquesta consideració és especialment pertinent en assumptes d'especial transcendència social, com ara delictes sexuals, suïcidis, problemes referents a adopcions o fills de pares empresonats. A més, s'evitarà identificar contra la seva voluntat les persones pròximes o parents innocents d'acusats o convictes en procediments penals. Com a norma general, els menors no han de ser entrevistats ni fotografiats o filmats sense el consentiment explícit dels seus pares, tutors, mestres o educadors. Tampoc no és lícit al·legar la rellevància pública de familiars o persones pròximes per justificar la intromissió en la seva vida privada o l'explotació de la seva imatge.

12. Respectar la dignitat de les persones i la seva integritat física i moral No es pot discriminar cap persona a causa de la seva condició sexual, discapacitat física o mental, creences, origen ètnic, nacionalitat i extracció social. Així mateix, cal evitar expressions vexatòries que puguin incitar a l'odi i a l'ús de la violència. Els periodistes han de ser especialment sensibles amb la diversitat i actuar amb sentit de justícia i respecte a les persones i els grups afectats.

AL·LEGACIONS

El mitjà no ha presentat al·legacions fins a la data.

PONÈNCIA

La notícia obre amb la foto de Yúlia i el marit, Narciso, que presenta com a víctima i assassí, sense respectar el dret a la intimitat ni a la presumpció d'innocència.

La notícia continua vigent a les xarxes amb el dany moral que això comporta per als familiars i amics de l'assassinada, particularment pels seus fills, menors d'edat, que la poden veure una vegada i una altra revifant els fets constantment. Però cal fer un aclariment per explicar per què no s'ha vulnerat l'annex B, apartat 4 (Permanència dels documents online). Com diu el text de l'annex, "*En el cas que en reclamin la desaparició, aquest fet planteja la necessitat de conciliar adequadament l'interès públic amb els drets individuals*". Per tant, no pot vulnerar-se perquè no consta la petició de cap part. Ara bé, en aquest sentit, el CIC demana al mitjà de comunicació que elimini aquesta notícia de la seva pàgina web, o la conservi un cop modificada en el sentit d'aquesta resolució.

El títol "Yúlia, degollada por su marido, no había denunciado", és clarament sensacionalista i s'hauria d'evitar, especialment en casos de violència de gènere, però no hi ha elements per constatar que s'ha vulnerat el criteri 1. Degollar vol dir tallar el coll, i no es contradiu amb l'afirmació que també fa la informació que la víctima va ser apunyalada. No és incompatible amb què la víctima hagi rebut diverses punyalades, i una d'elles al coll. De fet, així es va recollir en d'altres informacions d'altres mitjans.

Novament, es dona veu al veïnat que fa consideracions que són com un judici paral·lel i poden incórrer en perjudicis per informacions sense prou fonament.

La consideració de què la "pobre Yúlia cumple la estadística del 80%" vulnera l'article 12 del Codi Deontològic respecte a la dignitat de les persones i eleva a la suposada categoria d'estadística l'assassinat d'una dona.

També cau sobre la responsabilitat editorial de Telecinco el fer un judici paral·lel sobre un fet delictiu i fer recaure sobre la víctima tota “la culpa” de ser-ho, en no haver tingut la “capacitat de decisió” per denunciar els maltractaments al que se suposa era objecte.

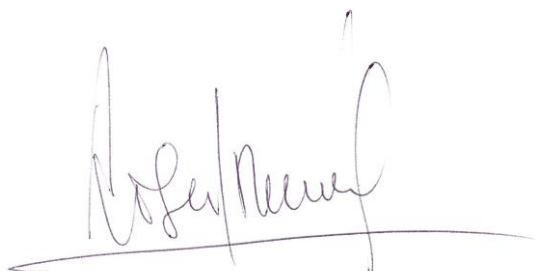
El CIC i els seus membres se senten plenament preocupats i preocupats pel tractament sovint escabrós que es fa dels assassinats de dones a mans de les seves parelles i en aquest sentit ja ha format una comissió dedicada a aquests tractaments suposadament informatius.

Per tot això, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

ACORD

Per tot l'esmentat, el CIC considera que en aquesta peça Telecinco té una clara responsabilitat editorial sobretot pel que fa a no respectar el dret a la intimitat (article 9 del Codi), la presumpció d'innocència (article 10), i respecte als drets de la infantesa (article 11) també es demana al mitjà de comunicació que elimini la informació objecte de queixa a la seva pàgina web o la conservi un cop modificada en el sentit d'aquesta resolució.

I per que així consti s'estén la present certificació a Barcelona en data 5 de juny de 2020.
Certifico.

Roger Jiménez

President